

1407478

31 OKT. 2014

SB. PBH

Zr: 443219

GroenImpact

A Jan van Vlissingenhof 23
5709AS Helmond
T 06 17269685
I www.groenimpact.nl
E info@groenimpact.nl
ING: NL34INGB0688393373
KvK 59521945
BTW NL 142005551B01

College van B&W gemeente Helmond
Projectbureau Helmond (PBH)
Postbus 950
5700 AZ Helmond

Uw brief van

-

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

BHU-14-002

Datum

31-10-2014

onderwerp

Toelichting collegeadvies: burgerinitiatief "de vijfstromenvallei, bron voor leefbaarheid".

Bijlage 1: Raadsvoorstel: gemeente Helmond burgerinitiatief "de vijf stromenvallei, bron voor leefbaarheid" (versie definitief)
inclusief hand-out presentatie 14 oktober 2014.

Geacht college,

Op 14 oktober 2014 is het eerste Helmondse burgerinitiatief "de vijfstromenvallei, bron voor leefbaarheid" gepresenteerd aan de commissie RF. Na afloop is door wethouder E. de Vries het advies gegeven om een beschrijving van de presentatie te verstrekken, zodat het gebruikt kan worden bij het op te stellen collegeadvies hierover. Tevens is daarbij de wens geuit om de antwoorden op de gestelde vragen daarin te verwerken. De hieronder staande toelichting is daarom bedoeld als een aanvulling op de toegevoegde bijlage, waarin eveneens het initiatief wordt beschreven en op basis waarvan de presentatie is gegeven.

De ontstaansgeschiedenis, ideeën, vorm en wat ervoor gedaan moet worden.

De basis voor het initiatief gaat terug tot 2009, toen via een groep bezorgde inwoners van de wijken Rijpelberg en Brouwhuis wijkbetrokkenheid is ontstaan over het behoud van een groene leefbare omgeving. Het gemis over inspraak bij voorgenomen plannen, heeft tot eigen initiatief geleid van de bewoners van het gebied, om naar (lokale) gebiedsinvulling te komen tussen grofweg het natuurgebied de "Stippelberg" en Nationaal Park "de Meinweg". Leidend principe is behoud van een sterk gebiedseigen karakter in combinatie met gezonde verdienmodellen. Gaandeweg zijn steeds meer wijkbewoners, wijkraden e.d. van Rijpelberg, Brouwhuis en Dierdonk betrokken geraakt en is inmiddels ook belangstelling vanuit Deurne ontstaan. De presentatie van 14 oktober 2014 is een vervolg op de opening van een fietsroute in Rijpelberg op 24 mei 2014. Tijdens deze fietstocht met initiatiefnemers, wijkbewoners en politici, is onderweg bij het "Sint Jorisgilde" Deurne de aftrap gedaan van de presentatie waarop deze toelichting betrekking heeft.

De ontwikkeling en combinatie van een (1) burgerinitiatief, (2) gebiedsvisie over het Aa-dal/Berkendonk e.o., (3) sociale innovatie, (4) "kleine" verdienmodellen (die passen bij de maat en schaal van het gebied) en (5) hightech innovatie (Brainport en smart mobility), past binnen de zogenaamde "nieuwe economie". Dat is een economie die gebaseerd is op een eigentijdse en evenwichtige kosten en baten toedeling ten behoeve van People, Planet en Profit. Het gebruik van biomassa en andere alternatieve vormen van energie passen in deze (Biobased Economy).

Het idee is om niet de oude van bovenaf geregisseerde industriële principes te gebruiken, maar juist kleine, lokale, gebiedseigen verdienmodellen te benutten en te creëren in een (keten)netwerk van de vijf genoemde pijlers waarop het idee is gestoeld.

Tijdens de presentatie is een bekend voorbeeld genoemd, namelijk om lokale agrariërs, die met bedrijfsomvormingen te maken hebben, de kans te geven om als landschapsbeheerders inkomsten te verwerven en/of dit te combineren met Bed en Breakfast. De agrariër als landschapsbeheerder past in een ketentoepassing met lokaal inzamelen, en verwerken van biomassa met als spin-off de beperking van transportbewegingen. Combinatie met lokale social return is ook mogelijk. Deze keten kan dan weer aansluiten op (een relatief snelle) toepassing van een verdienmodel voor de exploitatie van Berkendonk. Dit is een antwoord op een gestelde vraag van mw. Maas tijdens de commissievergadering. Kleine verdienmodellen bieden binnen een raamwerk van een business case/plan van aanpak, de mogelijkheid om (zonder eerst grote investeringen te moeten doen in middelen en tijd) relatief snel inkomsten te genereren. Alle kleinere verdienmodellen samen, vormen het totale verdienmodel.

Het is de bedoeling dat de benodigde randvoorwaarden voor het plan (Geld, Organisatie, Tijd, Informatie en Kwaliteit) i.s.m. aanwezige expertise bij de gemeente(n) en partners verwerkt worden in een vast te stellen plan van aanpak. In het plan zal ook ingegaan worden op de risico's. Daarna zal aanvullend onderzoek gedaan moeten worden door de te vormen projectgroep om het plaatje ook op detailniveau sluitend te krijgen. Groenimpact is als lokaal betrokken bedrijf, door de initiatiefnemers gevraagd om de professionele schakel te vormen tussen de betrokken inwoners, initiatiefnemers, de wijken, partners in het gebied (bijv. Waterschap Aa en Maas) en overheid. Het plan van aanpak zal een quickscan bevatten voor een later gedetailleerd uit te werken businesscase. Dit houdt in dat een eerste inventarisatie gegeven wordt van mogelijke verdienmodellen op basis van:

- Gemeentelijke informatie en expertise (o.a. reeds beschikbare gegevens uit onderzoeken zoals van Tiple E);
- Aan te dragen alternatieve beheer -en onderhoudstructuren voor Berkendonk;
- Onderdelen van Agrifood Capital, gegevens van ZLTO en elementen uit Cittaslow;
- Informatie via de organisatie van het Peelnetwerk;
- Gegevens van de Provincie Noord-Brabant en het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB);
- Een overzicht van mogelijk private investeerders;
- Mogelijkheden voor lokale crowdfunding i.s.m. belanghebbenden in het gebied (o.a. gegevens van Probos, Bosgroep, en Agentschap);
- Mogelijkheden overzicht voor het vormen van lokale (reguliere) coöperaties, complementaire economie en revolving funds;
- Mogelijkheden voor sociale innovaties (zoals te koppelen verdienmodellen m.b.v. verenigingen, stichtingen en werkvoorzieningschappen);
- Mogelijke technologische innovatiemodellen op basis van beschikbare gegevens Brainport partners, Groene Campus en Smart mobility Helmond.

De quickscan zal per onderdeel een kosten/baten analyse laten zien op korte en lange termijn voor de onderdelen Geld (winst), Mensen (werkgelegenheid) en Planeet (milieu). Daarbij wordt ook een groeimodel (prioriteitenmodel) geïntroduceerd. De quickscan zal dus onderdeel uitmaken van het plan van aanpak en aangeven wat de mogelijkheden zijn, zodat een politiek besluit genomen kan worden welke onderdelen na het plan van aanpak verder worden uitgewerkt door de gezamenlijke partners en waarbij de inwoners meegenomen worden in het proces. Het traject van verdere detaillering na het plan van aanpak, maakt geen onderdeel uit van deze opdracht aan Groenimpact.

Groenimpact streeft ernaar om de middelen die zij vraagt voor het in samenwerking met gemeente en partners te vervaardigen plan, te verdisconteren in het genoemde totale verdienmodel van het

te vervaardigen plan van aanpak. Tijdens de presentatie is dit ook zo naar aanleiding van meerdere vragen aangegeven en is daarbij gezegd dat een streven naar verdisconteren van de kosten van Groenimpact niet automatisch betekent dat het ook zal lukken. Indien andere gemeenten onderdeel uit gaan maken van de projectgroep, zal het misschien ook nog mogelijk zijn om de kosten voor de vervaardiging van het plan van aanpak á € 15.000,- exclusief Btw uiteindelijk te delen. Dit is ook een antwoord op een tijdens de presentatie gestelde vraag.

Tijdens de presentatie is ook ingegaan op de braakliggende locatie naast de Berkendonk plas, met de titel "Repeldonck als mogelijk eerste deelproject"? Een vraag hierover uit de zaal was of dit in 2020 haalbaar zou zijn. Deze vraag is opgepakt via een bredere context. De presentatie laat namelijk vooral een denkrichting zien, zonder echter vaag te blijven! Een stip op de horizon laat namelijk zien wat in principe mogelijk is. De dia "Repeldonck" is als oproep bedoeld aan alle partners in het gebied om in één of andere vorm mogelijk te maken wat nu toe een utopie lijkt. Het is de oproep aan iedereen en vooral politici, om het futuristische paalwoningen bouwtimeperk van Helmond te laten herleven, maar dan andersom!

Dat betekent dus geen gedurfd futurisme vanuit de expansie filosofie, maar vanuit de lokale participatie filosofie, die past bij deze tijd. Een klimaatpositief gebouw, letterlijk uitgevoerd als een Berkendonk. Een gebouw dat de genoemde vijf functies lokaal koppelt, zonder daarbij de leefbaarheid en voorzieningen uit de wijken te onttrekken. Voorbeeld daarvan is ecologische stadslandbouw en ecologische tuin, mogelijk i.s.m. bijvoorbeeld cliënten van het Rijtven Deurne. Dit valt te koppelen aan productverwerking in een te realiseren restaurantgedeelte van "Repeldonck". Cliënten zouden mogelijk ook in de bediening kunnen werken. Daarnaast is een ecologische (moes)tuin te koppelen met toename van biodiversiteit in het gebied en milieueducatie. Kortom, kleine voorbeelden hoe initiatieven aanvullend kunnen zijn en passend bij het karakter van het gebied, beleid —en structuurvisies. Het vraagt om een andere manier van denken, maar met gebruikmaking van plannen en studies die er al zijn en nog komen.

Namens een belangrijke groep inwoners, bevelen wij het burgerinitiatief bijzonder bij u aan.

Hoogachtend,

De initiatiefnemers,

.....
Dhr. M. van Hees

.....
Dhr. H. van den Brule

Namens Groenimpact en partners,

.....
Dhr. B. Huckriede